

Suomen Sosialidemokraattisen Sanomalehtimiesliiton

MUSTE maalari

VUOSIKIRJA 2023

Poliitikko
ja julkisuus

sisällys

5 Julkisuuden opetukset

Julkisuus on kuin viini. Lasillisen nautittuaan sitä haluaa lisää. Kun juo enemmän, tulee humalaan, josta seuraa usein krapula. Näin vertaa kaupunginvaltuutettu Hilka Ahde, jolla on julkisuudesta kokemusta poliitikkona, poliitikon vaimona ja poliitikon perheen lasten äitinä.

14 Poliitikassa asiat jäävät henkilöiden taakse

Puolueiden kuva on muuttunut yhä henkilökeskeisemmäksi. Kun kuva tehoaa enemmän tunteeseen ja sana järkeen, politiikasta on tullut yksilökeskeisyyden lisäksi enemmän tunteenomaista, sanoo Turun yliopiston politiikan tutkija Rauli Mickelsson.

22 Balettitossut ja verkkosukat

Presidentti Urho Kekkonen sai pukeutua balettitossuihin, mutta puheenjohtaja Jutta Urpilainen ei saanut pukeutua verkkosukkiin. Myöhemmin verkkosukista tuli ajan muutoksen symboli, kansanedustaja Maria Guzenina sanoo.

30 Kuuluuko duunarin ääni?

SSSL järjesti kesällä 2022 Valkeakosken musiikki-tapahtuman yhteydessä foorumin, jossa kysyttiin, kuuluuko duunarin ääni? Sitä pohtivat päätoimittaja Mari Tuohiniemi, Hesburger-aktivisti Tuuli Aitchison ja liittopuheenjohtaja Patri Vanhala.

38 Kesäretki Viljandiin

Tunnelmia liiton perinteiseltä Baltian reissulta viime kesältä. Tällä kertaa tutustuttiin Viljandin maisemiin Virossa.

MUSTE
maalari
2023

Suomen Sosialidemokraattisen Sanomalehtimiesliiton vuosijulkaisu.

Julkaisija: Suomen Sosialidemokraattinen Sanomalehtimiesliitto SSSL ry
Osoite: PL 373, 00531 HELSINKI www.sssl.fi

Päätoimittaja: Jukka Halonen

Tuottaja: Mediataju Oy, Vantaa Ulkoasu: Mediataju Oy

Painopaikka: Silver Print Sipoo 2023

Ilmoitusmyynti: Aleksi Rainos

pääkirjoitus

• JUKKA HALONEN

Poliitikko – aina julkisuudessa

Parlamentaarinen poliittinen elämä on muuttunut vuosisadan aikana. Media on sitä muuttanut. Enää ei tarvitse mennä talolle kuulemaan, mitä poliitikko sanoo. He tulevat suoraan koteihimme television, nettiuutisten ja lehtien välityksellä.

Poliitikko on jokapäiväisessä julkisuudessa, varsinkin, jos sattuu olemaan keskeisessä asemassa. Yksityisyyteen hän pääsee, kun sulkee kotiovensa. Joku avaa senkin aina välillä toimittajille, koska poliitikko tarvitsee julkisuutta.

On kuitenkin perusteltu kysymys, missä menevät julkisuuden ja samalla hyvän maun rajat? Perinteisesti ajatellaan, että asialla pitää olla yleistä merkitystä ylittääkseen uutiskynnyksen. Täytyykö tämä ehto, jos esimerkiksi julkaistaan kännykkäkameralla otettuja kuvia ravintolasta? Vapaalla ollut poliitikko on saattanut olla vain lasillisella, tai kenties hän on suorastaan tanssinut "villisti", sammuttanut pöytään tai poistunut ulos vääräksi tulkittuun seurassa.

Jos joku meistä tavallisista tallajista tekee saman – kuten teemme, saamme tehdä sen kaikesa rauhassa. Meitä ei tirkistellä, koska sillä ei ole yleistä merkitystä.

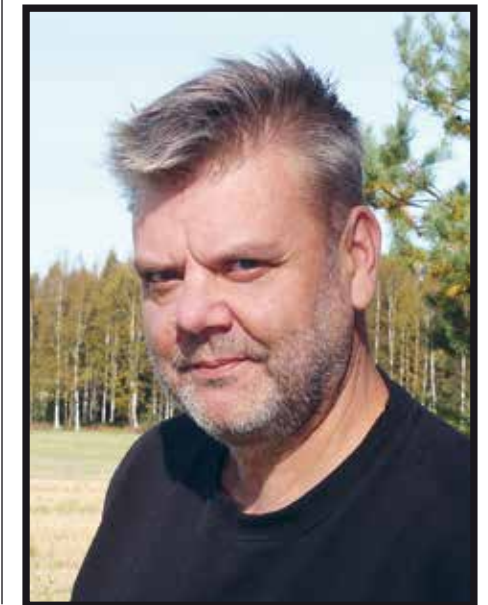
Edellyttämekö siis poliitikoilta suurempaa nuhteettomuutta kuin itseltämme? Vai pidämmekö heitä sellaisina, ja riemastumme heidän mahdollisista inhimillisistä liikkeistään.

SSSL:n perinteisten foorumien sarja käsitteli syksyllä 2022 politiikan ja julkisuuden välistä suhdet-

ta. Saimme kuulla mielenkiintoiset alustukset kaupunginvaltuutettu Hilka Ahteelta, kansanedustaja Maria Guzeninalta ja tutkija Rauli Mickelssonilta. Ne ovat tämän vuosijulkaisun pääaiheena.

Poliitikan ja julkisuuden suhteen ydinkysymys on kuitenkin siinä, mikä ihmisiä tänään lopulta kiinnostaa. Poliittisten valintojen takana ovat aina linjat ja asiat. Niiden ei pitäisi kätkeytyä sen enempää lehtien palstoilla tai kuvaruudussa esiteltyihin vaatekaappeihin kuin baaritiskien salakuviin.

Ei olisi oikein, jos poliitikot hallitsisivat julkisuutta. Ei kuitenkaan ole oikein, jos julkisuus hallitsee politiikkaa.

KKO JA JULKISUUS -FOORUMI

22 Ravintola Lasipalatsi Helsinki

Kaupunginvaltuutettu Hilikka Ahde:

*”Julkisuus on
kuin viini”*

Poliitikko on aina julkisuuden henkilö. Julkisuutta voi yrittää hallita, ja voi myös pyrkiä sen kohtuukäyttäjäksi, sanoo Hilikka Ahde. Hän on kokenut julkisuuden poliitikkona, poliitikon puolisona, poliitikon lapsen äitinä – ja päätoimittajana.

KUVA: MAARIT HIRVENSALO

Olen useasti verrannut julkisuutta viiniin; kun sitä nauttii lasillisen, tulee hyvä olo ja haluaa ehkä lisää. Kun sitten juo enemmän, tulee humalaan. Ja kun juo liikaa, seuraa siitä usein krapula. Krapulan jälkeen on kaksi vaihtoehtoa; joko lopettaa juominen kokonaan tai opetella kohtuukäyttäjäksi.

Luulen, että useat julkisuuden henkilöt ja poliitikot ovat kokeneet tämän. Minulla kova krapula iski jo 1980-luvun alussa. Sen jälkeen olen yrittänyt käyttää julkisuutta ajaakseni hyväksi katsomiani asioita, kuten varhaiskasvatuksen kehittämistä, sairaiden ja vammaisten lasten asiaa, ammattiliittojen tarjoamaa turvaa tai nyttemmin omaishoitajien ja ikäihmisten agenda. Vaatekaappiani ette ole nähnyt minun esittelevän, ainoastaan linnan juhlien asuja, sillä olen halunnut näin tukea suunnittelijoita.

Itselläni on kokemusta julkisuudesta yli 50 vuoden ajalta, aluksi pikkukaupungin julkikkise-

na tanssin voimistelun ja teatterin kautta, olinhan esiintynyt ennen kouluikäni televisiossa jo kolmesti. Sitten valtakunnan julkisuudessa rytmisen kilpavoimistelun Suomen mestarina ja vuodesta 1976 poliitikon puolisona, itsekin politiikkaan osallistuen.

Tuolloin, kauan ennen somea julkisuus oli pääosin kilttiä. Kansanedustajilta suorastaan edellytettiin, että äänestäjien kuuluu saada tietää edustajansa perhe-elämästä, lapsista ja muutenkin arjesta. Siinä ikään kuin palveltiin äänestäjiä median kautta. Aikakausilehdissä suorastaan närkästyttiin, jos ei saatu juttua perheen lisääntymisestä, ristiäisistä, muutoista, lasten kouluun menosta, uusista työtehtävistä jne. Ja mitä korkeammalle puolisoni kohosi politiikassa, sitä kiinnostuneempi media oli myös perheestämme.

Sen voin paljastaa, että yhtään juttua emme edesmenneen puolisoni kanssa ole tarjonneet oma-aloitteisesti, vaan kaikki haastattelut ovat ilmestyneet medioiden aloitteesta. Ja yleensä asi-

alle laitettiin tuttu toimittaja, jolta oli vaikeampi kieltäytyä. Samoin jokaisesta perhehaastattelusta käytiin yleensä pitkä kädenvääntö sekä perheen kesken että myös lehtien kanssa.

Kansanedustajan arvostus

Tuohon aikaan kansanedustajat, toisin kuin nykyään, nauttivat suurta arvostusta kansan keskuudessa, olipa se sitten ansaittua tai ei. Ja me olimme liian kilttejä ja sinisilmäisiä. Jälkiviisaana ajattelen, ettei meidän missään nimessä olisi pitänyt tuoda lapsiamme julkisuuteen. Teimme lapsillemme karhunpalveluksen, jota olen myöhemmin suuresti katunut. Aika vain oli silloin niin toisenlainen.

Varsinkin keskimäinen lapsemme kärsi tästä karvaasti myöhemmin. Enkä nyt syytä mediaa, sillä Jussi, toisin kuin muut lapsemme, valitsi itse myöhemmin vapaaehtoisesti julkisuuden. Siitä hän saa syyttää vain itseään ja kantaa vastuun

omista teoistaan aikuisena miehenä. Mutta silti koen piston sydämessäni.

Totean myös sen, että ilman julkisuutta ei yksikään poliitikko pärjää. On valetta väittää muuta. Se on elinehto esimerkiksi kansanedustajaksi tai valtuutetuksi pääsemisessä. Jos ei valtakunnan niin ainakin paikallistason julkisuus.

Kyse on eräänlaisesta viharakkaus-suhteesta. Poliitikko tarvitsee näkyvyyttä ja media uutisaiheita. Hyvin tyypillistä on, että jos poliitikko kohoo liian nopeasti suosituksi ja saa liikaa julkisuutta, tulee usein vastareaktio. Tämän sai mieheni karvaasti kokea, kun hänet yritettiin helmikuussa 1982 osoittaa syylliseksi ilotyön pahoinpitelyyn skandaalilehti Nykypostissa otsikolla ”Kansanedustaja mukiloi ilotyön helsinkiläisessä hotellissa”.

Se oli Nykypostin yritys loata liian nopeasti edenneen mieheni ura. Häämöttihän edessä ministerin pesti. Halutun vaikutuksen varmistamiseksi maakunnissa levitettiin järjestelmällisesti

”

Olen yrittänyt käyttää julkisuutta ajaakseni tärkeäksi katsomiani asioita.”

Hilkka Ahteen puolison, ministeri Matti Ahteen viimeisimpiä esiintymisiä julkisuudessa oli SSSL:n ympäristöfoorumi, jonka kunniavieraana hän oli puhumassa lokakuussa 2019. (Kuva: Henrik Kettunen)

tietoa, että kyseinen kansanedustaja oli puolisoni. Juttu oli alusta loppuun seipetty valheellinen ja lavastettu tarina hotellikortin nimikirjoitusta myöten, jonka lopulta selvitti eduskunnassa turvallisuusasioita hoitava valiokuntaneuvos **Eelis Roikonen**. Lopulta Nykyposti joutui myöntämään syyllisyytensä ja julkaisemaan oikaisun. Kyseisen valheellisen jutun kirjoittanut toimittaja sai potkut.

Kun totuus ei kiinnosta

Tämä absurdi juttu ja myös lukemattomat muut valheelliset jutut muun muassa perheemme asutokaupoista, mökkimme vesi- ja sähkö asioista samoin kuin väitteet mieheni valehtelusta ylinopeussakkoasiassa avasivat silmäni lopullisesti ja saivat minut suhtautumaan kriittisesti kaikkiin mediassa julkaistuihin juttuihin, myös Helsingin Sanomien julkaisemiin totuuksiin.

Tuntui, että koko ajan piti olla sammuttamassa kyteviä nuotioita mitä kummallisimmissa asiois-

sa. Juttujen oikaisemiseen ja faktojen hankkimiseen kului kohtuuttomasti aikaa ja energiaa. Ja kun totuus vihdoinkin oli kaivettu esiin, ei se enää kiinnostanut ketään.

Näin kävi mm. ylinopeussakkojen osalta. Pari vuotta tapahtuneen jälkeen perusteellista työtä tehnyt Suomen Kuvalehden toimittaja teki laajan artikkelin asiasta päätyen lopputulemaan, että ministeristä puhemieheksi siirtynyt mieheni oli koko ajan tehnyt kaikkensa selvittääkseen tulo-nsa ja sakkonsa oikein, eikä suinkaan ollut valehdellut, kuten otsikot kirkuivat viikkotolkulla. Totuus ei vaan enää kiinnostanut ketään. Mustamaalaamiseen osallistuivat skandaalilehtien lisäksi iltapäivälehdet ja erityisesti niiden tietyt toimittajat.

Tämä saattaa kuulostaa selittelyltä, mutta mitä muutakaan mahdollisuutta politiikolla on näissä tilanteissa kuin yrittää tuoda totuus julki? Ainakin se lohduttaa poliitikon omaa omatuntoa. Sit-ten on vielä erikseen niin sanottu MOT-journalismi, eli leikkaa, liimaa, askartele. Tarkoittaa sitä,

Hilkka Ahde on päässyt otsikoihin myös poliitikon puolisona.

Tuntui, että koko ajan piti olla sammuttamassa kyteviä nuotioita mitä kummallisimmissa asioissa.”

että poliitikon antama haastattelu päätetään, leikataan ja lauseet liitetään yhteen niin, että asia kääntyy toisin päin, kuin haastateltava tarkoitti. Tästä on karvasta kokemuksta niin edesmenneellä puolisolllani kuin minullakin.

Savua ilman tulta

Monesti sanotaan, ettei savua ilman tulta. Mutta kyllä vaan savua joskus kovastikin ilman totuuden häivää. Tätä olivat todistamassa työtoverini Auto- ja kuljetusalan työntekijäliiton pikkujouluissa, kun Katso-lehti väitti minun suudelleen vierasta miestä Juttutuvassa ja repäisi siitä kansijutun.

Kaksitoista ihmistä pystyi todistamaan, että mitään suutelemista eikä muutakaan läheistä kanssakäymistä tapahtunut osaltani kenenkään kanssa tuona iltana. Puhumattakaan siitä, että olisin poistunut yhteisellä taksilla jonkun miehenpuolikkaan kanssa.

Kun olin turhaan yrittänyt estää jutun julkaisemista, marssin lehden ilmestymisen jälkeen suoraan asianajajan pakeille. Minusta saa kirjoit-

taa mitä tahansa mielipiteitä, mutta valheiden levittämistä en tule koskaan hyväksymään.

Tässäkin tapauksessa lehti joutui nöyrytykseen ja myöntämään, ettei jutussa ollut totuuden häivääkään. Sain kipurahat, mutta juttua ei oikaistu koskaan, koska kustantaja oli vaihtunut. Niin juttu jäi elämään totuutena, ja se leimasi minut pettäjänä.

Politiikan ja median arenat

Minun tarkoitukseni ei ole missään nimessä mullistaa mediaa. Olen vapaan länsimaisen lehdistödemokratian ja sananvapauden vankkumaton kannattaja. Joskus vaan toivon, että faktat tarkastettaisiin paremmin ennen juttujen julkaisemista. Hieman surullista minusta on, että niin sanotut laatulehdetkin sortuvat nykyään väärän tiedon levittämiseen skandaali- ja iltapäivälehtien tavoin. Olen itse joutunut käymään asianajajan luona muuan muassa Helsingin Sanomien kirjoittelusta, ja lehti on joutunut oikaisemaan juttunsa.

Mutta onko siis median suhde politiikkoihin tai päättäjien suhde medioihin muuttunut?

Esa Reunanen ja **Risto Kunelius** toteavat kyselytutkimuksessaan *Medioitunut valta ja politiikan paluu*, että media on yksi keskeinen politiikan teon areena, eikä media käsittele enää pelkästään poliitikkojen tekoja politiikan areenalla vaan entistä enemmän myös heidän tekojaan media-areenalla.

Samalla kun media on omaksunut oman toimintalogiikan ja tullut entistä riippumattommaksi politiikasta, politiikka on tullut riippuvaisemmaksi mediasta ja sen logiikasta. Samalla poliitikkojen suhde julkisuuteen on muuttunut aiempaa ammattimaisemmaksi ja harkitummaksi. Samoin sosiaalisen median merkityksen kasvu julkisuudenhallinnassa näkyy tuloksissa samoin kuin journalistisen uutismedian painoarvon lasku.

Viestinnän tutkija **Janne Matikaisen** mukaan some ja uutismedia ruokkivat poliittisia kolhuja. Hänen mukaansa uutismedia tarttuu yhä useammin somesisältöihin, jonka jälkeen keskustelu kiihtyy somessa. Näin käy myös poliittisissa

skandaaleissa – eli some ja perinteinen media ruokkivat toisiaan ja kohu leviää ja pitkittyy.

Matikaisen mukaan poliitikot ovat usein soimanneet mediaa, vaikka sen tarjoama julkisuus on heille elinehto, kuten itsekin aikaisemmin totesin. Voin vaan huokaista helpotuksesta, ettei perhettämme kohdanneiden skandaalien aikaan parikymmentä vuotta sitten somea ollut tällaisena kuin se nyt ilmenee. Oli toki kaikkennäköiset keskustelupalstat kuten esim. Suomi 24 ja vauvafoorumi. Niistä on paras pysyä poissa, jos haluaa säilyttää mielenrauhansa tai edes jonkinlaisen harmonian elämässään. Nimimerkkien takaa kun on helppo huudella ilman vastuuta.

Yksityisyyden rajat?

Missä sitten menee poliitikon ja hänen perheensä yksityisyyden raja?

Kun annat medialle pikkusormen, annat samalla koko käden. Se voi johtaa siihen, ettei sinulla ole yksityisyyttä enää ollenkaan ja sinusta voidaan kirjoittaa juttuja ilman omaa kommentointiasi. Ja todellakin, tämä koskee myös muita perheenjäseniä, mikäli itse olet sallinut heidän esiintyvän julkisuudessa.

Olen vapaan länsimaisen lehdistödemokratian ja sananvapauden vankkumaton kannattaja. Joskus vaan toivon, että faktat tarkastettaisiin paremmin ennen juttujen julkaisemista.”

Kun Matti Ahde kiittää kokouksesta toiseen Helsingissä ja maailmalla, lastentarhanopettajaksi valmistunut Hilikka Ahde johtaa Oulussa hyvinvointivaltion perussolua, päiväkotia, hoitaa kaupunginvaltuutetun tointaan eikä napise, vaikka mies on jatkuvasti poissa. Minä tiesin sen ja päätin sopeutua siihen ja piste, hän sanoo Annassa.

Median tarinoiden tarve on kyltymätöntä. Poliitikosta saadaan täydellisempi ja inhimillisempi kuva haastattelemalla hänen vaimoaan, sillä vaimossa kiteytyy miehen yksityiselämä. 30-vuotiaana Hilikka Ahteesta tulee valtakunnan toinen nainen, ja naistenlehdet ovat innoissaan.

Naistenlehtien julkishaastattelut muuttuvat suorasukaisemmiksi. Onnellisuusmuuria kuuluu raottaa, sillä henkilö on sitä kiinnostavampi, mitä suurempia ja yllättävämpiä vastoinkäymisiä hän on kohdannut.

Niinpä lehtien lukijat saavat tietää, että Hilikka Ahde jättää kunnallispolitiikan, sillä oma terveys ja lasten hyvinvointi ovat tärkeämpiä. Kun hän ajaa kolarin, hän kertoo siitä ja on entistä kiitollisempi hyvästä avioliitosta ja ihanista lapsista. Lukijoille kerrotaan uusista töistä ja voitetuista sairauksista. Välillä painaa syyllisyys lapsista ja omista kiireistä, jopa keskimmäisen lapsen Juha-Matin eli Jussin kouluvaiveudetkin käydään läpi.

Ritva Liisa Snellmanin artikkeli ”Suuri kertomus Suomesta” julkaistiin Helsingin Sanomissa 22. joulukuuta 2002.

Helsingin Sanomat julkaisi joulun alla 2002 sunnuntailiitteessä perheestämme monen sivun jutun otsikolla *-Suuri kertomus Suomesta, Matti ja Hilikka Ahde*. Se oli **Ritva Liisa Snellmannin** käsittämätön oksennus, jonka tarkoitusta en ole vielä kukaan keksinyt. Samoin 2003 aloitettuani työt AKT:ssa törmäsin viikonloppuna lööppiin, joka kirkui suurin otsikon ”Hilikka Ahteen traaginen elämä”. Ja minä kun mielestäni olin elänyt siihenkin mennessä onnellisen ja henkisesti rikkaan elämän.

Millä oikeudella lehti määritteli elämäni traagisuuden? Otsikko tuntui pahalta, vaikka itse olen osani julkisuudessa valinnut. En voi siis syyttää kuin itseäni. Minun on ollut kuitenkin vaikea hahmottaa, mistä niin suuri kiinnostus perhettämme kohtaan on kummunnut.

Julkisuuden hallinta

Mietin kysymystä, voiko julkisuutta hallita

Vastaan että voi ja ei voi. Jos vastaisin yksiselitteisesti, että voi, olisi se mielestäni hirvittävä asia. Silloin eläisimme itäisen naapurimaamme kaltaisessa mediaympäristössä, jolloin ”väärin” asioista kirjoittaneet tai kertoneet median edustajat joutuisivat vaikeuksiin.

Voit yrittää hallita julkisuuskuvaasi tiettyyn rajaan asti, ja tuoda näkemyksiäsi ja tärkeäksi kokemiasi asioita esiin tuttujen luottotoimittajien kautta. Mutta kun julkisuus riistyy käsistä, sitä ei hallitse nykyään kukaan. Silloin on helvetti irti. Tästä meillä on lähimenneisyydestä hyvä esimerkki **Sanna Marinin** juhlimiseen liittyvässä kohussa. Video pääministerin juhlinnasta levisi ▶

kulovalkean tavoin kaikkiin medioihin ja someen ja jokaisella oli asiasta oma mielipiteensä. Vies-tinnän tutkija Janne Matikaisen mukaan Marin on ollut toimissaan varomaton, mikäli hän ei ha-lunnut videoita ja kuvia julkisuuteen. Pääminis-terin kaltaiseen vallankäyttäjään liittyvät asiat päättyvät nimittäin lähes aina julkisuuteen.

Saldo on plusmerkkinen

Summa summarum. Kaikista perhettämme ra-vistelleista mediakohuista huolimatta koen koh-dallani kokonaissaldon, yllätys yllätys, olevan kuitenkin plussan puolella. Vaikka itse en tuonut omaa kiusaamisasiaani julkisuuteen, sain mieles-täni oikeutta pitkälti median ansiosta, joka nosti epäkohdan esille, piti sitä esillä ja seurasi sitä her-keämättä loppuratkaisuihin asti. Näin ei varmasti olisi käynyt ilman aiempaa julkisuuttani. Ilman mediaa minua ei irtisanomiseni jälkeen toden-näköisesti olisi palkattu takaisin työhöni, mutta median paine pakotti työnantajani siihen.

Median täytyykin kaivaa yhteiskunnallisia epä-kohtia ja raportoida niistä. Samoin poliitikkojen tulee olla paksunahkaisia ja kestävä heihin kohdis-tuva arvostelu. Muuten ei politiikkaan kannata edes lähteä mukaan. Pitää hyväksyä se, että joutuu suurennuslasin alle. Monille tämä voi olla syy olla osallistumatta politiikkaan tai luopua siitä.

Häirintä, solvaavat kirjoittelut ja jopa uhkailut ovat hälyttävästi lisääntyneet someaikakaudella eivätkä kaikki kestä sitä. Se on surullista mutta ymmärrettävää. Samaan aikaan some on tuonut mahdollisuuden esittää omia mielipiteitä ilman perinteisten medioiden tulkintoja tai väliintuloa ja mahdollistaa poliitikkojen vuoropuhelun ää-nestäjien kanssa suoraan.

Minulla on ystävä- ja tuttavapiirissä monia toi-mittajia, ja voin vain todeta arvostavani korkeal-le heidän ammattitaitonsa, kriittisyytensä ja pu-olueettomuutensa asiakysymyksissä. Toimittaja on parhaimmillaan silloin, kun hän ei anna henki-lökohtaisten mieltymysten, sympatioiden tai an-tipatioiden vaikuttaa työhönsä. Ja olenhan itsekin kahden lehden päätoimittajana ja toimittajana ollut myös barrikadin toisella puolella.

Voin myös poliitikkona ja entisen poliitikon puolisona vilpittömästi todeta, että kyllä lähtöti-

lanne esimerkiksi eri vaaleissa on kohdallani tyystin toinen, kuin monen muun. Minut tunne-taan niin hyvässä kuin pahassa. Minusta joko pi-detään tai minua inhotaan. Ihan sama, mutta mi-nun ei tarvitse enää käyttää voimavaroja pärstäni tunnetuksi tekemisessä.

Samoin koen, että olen saanut median kautta suuren yleisön tietoon monia yhteiskunnan epä-kohtia lähtien lastentarhanopettajien koulutuk-sesta 1980 luvulla, päätyen omaishoitajien ja ikäihmisten ahdinkoon tällä hetkellä.

Luulen, ettei ole enää mitään mistä hätkähtäi-sin. Vanha totuus ” Se mikä ei tapa, vahvistaa” pitää osaltani paikkansa. Aivan varmaa on, että ensi kevään vaalien yhteydessä vanhoja juttuja kaivellaan taas esille, mutta ne eivät enää satuta minua. Jokaisen poliitikon pitää pyrkiä elämään ja toimimaan niin, ettei jutuille tule aihetta. Se on sinänsä surullista, että se saattaa rajoittaa inhi-millistä elämää.

Yksi on kuitenkin varmaa. Kuten alussa sanoin, minusta saa kirjoittaa mitä vain, kunhan faktat ovat kohdillaan. En edelleenkaan hyväksy valhei-den levittämistä, vaan tulen jatkossakin viemään kaikki valheelliset uutiset ja jutut eteenpäin. Ja vaikka se vaatii sisua ja voimavaroja, neuvon muitakin julkisuuden henkilöitä ja poliitikkoja tekemään samoin. Se on signaali medialle, että mikä tahansa ei ole sallittua. ●

”

Tulen jatkossakin viemään kaikki valheelliset uutiset ja jutut eteenpäin. Se on signaali medialle, ettei mikä tahansa ole sallittua.”

KUVA: MAARIT HIRVENSALO

...koneet, pöytäkirjat ja
julkisuus

Tutkija Rauli Mickelsson:

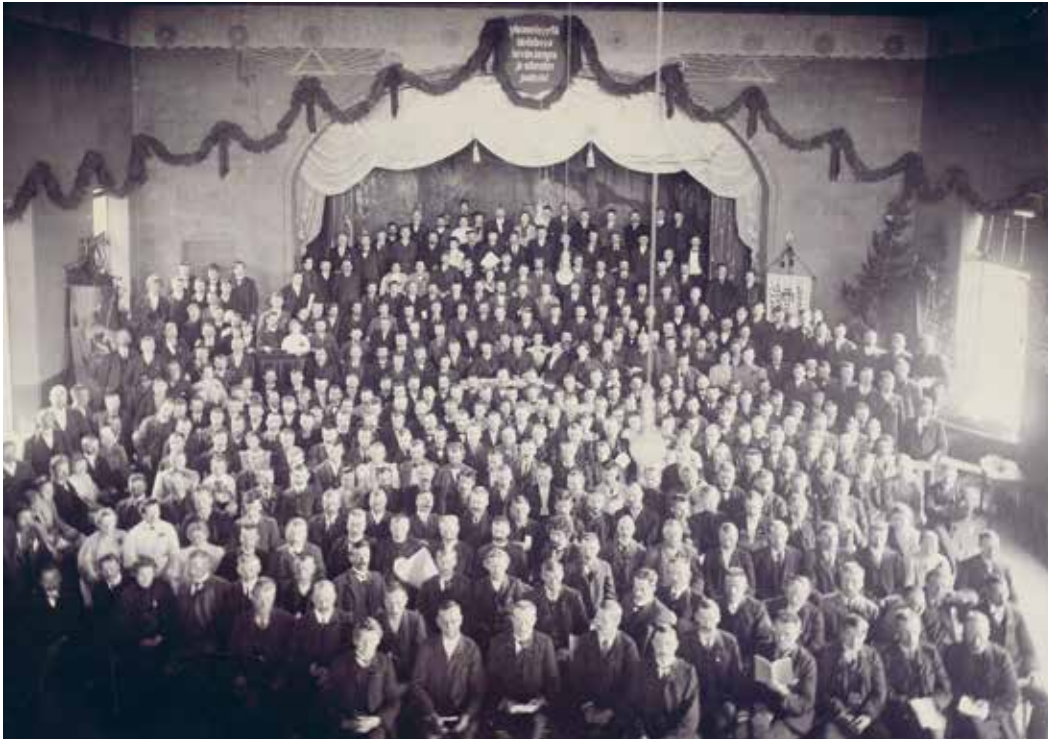
*Asiat peittyvät
henkilöiden alle*

Esitelmä 26.11.22 Suomen Sosialidemokratian Sanomalehtimiesliitto

Rauli Mick

KUVA: ARTO JOKELA

Ikoninen kuva SDP:n Oulun puoluekokouksesta 1906. (Kuva: Työväen Arkisto)

Puolueet ovat vähitellen muuttuneet joukkoliikkeistä sosiaalisen median toimijoiksi. Samalla politiikan henkilöityminen on painanut asiakysymykset taka-alalle, arvioi tutkija Rauli Mickelsson Turun yliopistosta.

Kun Jukka Halonen pyysi minut tänne puhumaan ajattelin, että olenhan minäkin jossain määrin tutkinut tätä aihetta, nimittäin puolueita ja poliittisen osallistumisen muutosta.

Lähtökohtani oli aika, jolloin oli vaalit tulossa ja Turun kävelykatu oli myös vaalikatu. **Pertti**

Paasio tuli keskustelemaan kanssani ja sanoi, että journalismin gangsterismista pitäisi päästä eroon. Hän oli suivaantunut MTV:n toimittaja **Timo Haapalaan**, joka Paasion mukaan käytti samanlaista kieltä kuin katupoika.

Puhuimme siitä, miksi niin arvokkaasta asiasta kuin politiikasta pitää puhua samalla tavalla kuin ihmissuhteista, ikään kuin väkivaltaisista katujengeistä. Päätettiin Pepen kanssa järjestää keskustelutilaisuus osana yhtä meidän laadullisten menetelmien kurssiamme teemana *politiikasta puhuminen*. Paasiohan oli Turun yliopiston valtio-opin alumni.

Siellä oli meiltä **Matti Wiberg ja Maija Setälä** sekä **Pertti Paasio**. Keskustelimme siitä, miten politiikan kieli voi olla tällaista kuin on.

Parlamenttipolueista toritelttoihin

Nyt kysyn edelleen tätä samaa. Aloituskuvan löysin netistä, siinä on kuva SDP:n puoluekokouk-

sesta 1906. Tässä näemme, millainen subjekti puolue on. Se on joukko. Kysyn tässä, miten politiikan subjektiivisuus on muuttunut.

Se, missä politiikkaa tehdään, vaikuttaa siihen, millainen se toimija on. Tässä kuvassa meillä oli joukkopuolue, mutta tilanne on aika hurjan paljon muuttunut. Miten demokratia on kehittynyt? **Bernhard Manin** jakaa demokratian eliittidemokratiaan, puoluedemokratiaan ja yleisödemokratiaan. Nykyisin elämme yleisödemokratian vaihetta.

Eliittidemokratiaan kuuluivat parlamenttipuolueet, niihin kansalla ei ollut paljonkaan sanomista. Tämän jälkeen tuli järjestöpuolue. SDP:stä tuli järjestöpuolue juuri tuon Oulun puoluekokouksen 1906 aikoihin. Se haastoi koko tämän parlamenttipuolueisuuden vaatien yleistä ja yhtäläistä äänioikeutta. Tämä on oikeastaan se malli, jota edelleen tarkoitetaan, kun puolueista puhutaan. Voi sanoa, että järjestöpuolue voi varsin hyvin jostain vuodesta 1906 vuoteen 1980.

SDP:stä tuli järjestöpuolue Oulun 1906 puoluekokouksen aikoihin. Sitä kautta kesti television tuloon asti.”

Media keskittyi SDP:n puoluekokouksessa 2017 seuraamaan puheenjohtajakisaa, vaikka samassa kokouksessa uusittiin myös puolueen periaateohjelma.

Sitten ruvettiin puoluepolitiikkaa tekemään televisiossa, ei parlamentissa eikä järjestöissä. Ensimmäisessä vaiheessa televisiopuolue oli sitä, että seurattiin televisiosta esimerkiksi puoluekokouksia ja puolueiden vappumarsseja. Mutta vähitellen yksittäisistä ihmisistä alkoi tulla poliittisia subjekteja. Puoluejohtajista tuli puolueiden symboleita.

Tämän jälkeen tuli sitten verkostopuolue. Sitä me olemme nähneet noin vuodesta 2008 lähtien. Tämä tarkoitti sitä, että politiikkaa ryhdyttiin tekemään nimenomaan sosiaalisen median verkostoissa. Muista puoluetyön paikoista tuli yhä pienempiä ja merkityksettömpiä. Puolueiden jäsenmäärät laskivat, nyt ne ovat noin puolet vuoden 1980 tasosta.

Kehityksen kärsijänä järjestöpuolue

Parlamenttipuolueisuus ei kuitenkaan ole hävinnyt. Väitetään jopa, että puolueet ovat vahvistuneet ja parlamentaarisuus lisääntynyt EU:n myötä. Järjestöpuolueisuus on kuitenkin kärsinyt. Tämän jälkeen tuli sitten vielä toripuolue. Kyllähän kaikki puolueet ovat iät ja ajat pystyttäneet toritelttoja, mutta varsinainen toripuolue oli Perussuomalaiset. Kun Perussuomalaiset alkoi kasvaa, joka ikiselle puolueen perusjärjestölle ostettiin teltta, ja teltta piti pystyttää niin usein kuin mahdollista, yleensä viikonloppuisin paikkakunnan torille.

Katsotaan sitten näiden eri puoluetyyppien ominaisuuksia. Parlamenttipuolue syntyi Suomessa noin vuonna 1860. Vuorovaikutteisuuden tapa oli kasvokkainen. Tehtiin käden politiikkaa. Se on **Niccolo Macchiavellin** käsite, joka tarkoittaa

Puolueet ovat siirtyneet yhä enemmän toreille ja kauppakeskuksiin. Kuva sosialidemokratien vaalitulaisuudesta kauppakeskus Sellossa eduskuntavaaleissa 2015.

Nyt elämme verkostopuolueen aikaa, jolloin politiikkaa tehdään somessa.”

taa, että tehdään politiikkaa käden ulottuvilla, ja sen vastakohta on silmän politiikka. Silmän politiikkaa tehdään silmän luomassa tilassa eli suulle yleisölle. Kun tehdään käden politiikkaa, onhan se ihan eri asia kuin jos ihmisiä pitää kiihottaa johonkin äänestämiseen.

Tässä vaiheessa oli mahdollisuus rakentavaan eli deliberatiiviseen keskusteluun. Sen poliittinen subjekti oli valtiomies – nimenomaan mies, koska naisia oli aika harvassa. Ensimmäinen taisi olla **Miina Sillanpää**.

Järjestöpuolue alkoi kehittyä, kun yleinen äänioikeus syntyi. SDP oli Suomen ensimmäinen ja voimakkain järjestöpuolue. Se identifioitui aika lailla puoluejärjestöihin. Kokoomus taas identifioitui aika lailla valtiomiehiin, eikä se ryhtynyt rakentamaan järjestöpuoluetta ennen kuin joskus 1950-luvulla. 1970-luvulla Kokoomuksesta tuli samanlainen järjestökoneisto kuin demareilla.

Kun puhutaan puolueista, puhutaan useimmiten järjestöpuolueesta. Nimenomaan puoluejärjestö on politiikan toimija eli subjekti. Kommunikaatiotapa järjestöpuolueessa on hierarkkista ja edustuksellista.

Televisio toi puolueet olohuoneeseen

Televisiopuolue alkoi, kun televisiot yleistyivät Suomessa. Ensimmäiset televisiovaalit saattoivat olla vuonna 1970, USA:ssa presidentinvaalit olivat televisiovaalit jo 10 vuotta aikaisemmin. Ni-

menomaan tässä vaiheessa kommunikaatiotapa muuttui aika totaalisesti, se tuli alhaalta ylöspäin. Poliitikot eivät enää kohdanneet äänestäjiä kasvokkain, ja puoluetta ei tehty enää kasvokkain vaan vertikaalisesti ylhäältä alaspäin. Kärjistetyksi voi sanoa, että ainoa tapa, jolla poliitikko sai palautetta, oli gallupit, joissa kysyttiin, mitä mieltä suuri kansa on heidän politiikastaan ja heidän naamastaan.

No sitten tuli tämä verkostopuolue. Voidaan sanoa, että se korostaa enemmän yksilöä kuin yhteisöä. Tosin puolueet ovat pyrkineet sosiaalisen median verkostoissa luomaan puolueisuutta. **Jenni Haukio** muuten väittelee ensi viikolla Helsingin Yliopistossa puolueiden some-strategioista. Jos olette kiinnostuneita, kannattaa lukea se Jennin kirja.

Tämä on nyt ihan erilainen genre kuin televisio, ja ihan erilainen genre kuin järjestö. Some-tutkija **Kari A. Hintikka** on todennut, että someen pätee kahden päivän sääntö: Joku aloittaa keskustelun, ja se käy kiivaana. Sitten joku närkästyä ja sen jälkeen koko somesta tulee sellainen närkästyspaikka. Siellä ei välttämättä voi käydä kovin syvällistä keskustelua. Subjekteja eli keskeisiä toimijoita ovat yksilöt.

Tämän jälkeen sitten tuli toripuolue. Toripuolueessa kohtaamiset ovat äärimmäisen tilapäisiä ja merkityksenanto on kasvokkaista.

Johtajista puolueiden symboleja

Sitten on mietittävä kehitystä, joka Suomessa on käynyt. Tämä on ollut ihan Euroopan-laajuista. Italialainen politiikantutkija **Angelo Panebianco** totesi, että puolueet ovat ammattimaistuneet ja puoluejohtajista on tullut puolueiden symboleja. Puhumme Sannasta, Petteristä, Annikasta ja niin edelleen. Kun alussa näytin SDP:n puoluekokouksen 1906 kuvan, siinä kaikki naamat olivat ihan samankokoisia. Mutta nyt vaikka Keskustan symboli on Annika.

Zygmunt Bauman, puolalais-brittiläinen sosiologi, on väittänyt, että politiikan julkinen tila on kadonnut. Julkinen tila tarkoittaa sitä tilaa, jossa käydään meidän yhteistä keskusteluumme, eikä esimerkiksi kerrota jotain **Riikka Purran**

ruokareseptejä vaan puhutaan nimenomaan yhteisistä asioista, joilla rakennetaan meikäläisyyttä. Bauman väittää, että politiikan julkinen tila on kadonnut ja tilalle on tullut vain julkisuus, jossa kerrotaan julkisten ihmisten yksityiselämästä.

Televisiopuolueen myötä kuvasta tuli äärettömän tärkeä, ja se pitää huomioida, että kuvalla tehdään politiikkaa. Mutta kuva on erilainen kuin sana. Ranskalainen filosofi **Michelle Maffesoli** on todennut, että kuva vetoaa tunteeseen ja teksti järkeen. Voisi sanoa, että politiikasta on tullut yksilökeskeisyyden lisäksi enemmän tunteenomaista touhua.

Vaikka jään vuodenvaihteessa eläkkeelle, olen tekemässä kirjaa, joka käsittelee kuuden suurimman puolueen puoluekokouksia. Olen käynyt kaikissa kuudessa kokouksessa paitsi kokoomuksen, joka oli päällekkäin keskustan kokouksen kanssa.

Oli jännittävää olla esimerkiksi SDP:n vuoden 2017 kokouksessa, kun ajatellaan, että siellähän oli keskeinen juttu se puheenjohtajakamppailu. Keskeinen teema oli myös periaateohjelman hyväksyminen. Mutta ihmeen vähän siitä periaateohjelmasta siellä puhuttiin. Kukaan politiikan toimittaja ei ollut viitsinyt tutustua siihen ohjelmaan ja sen vaatimuksiin. Sen sijaan puhuttiin henkilöistä. Myös uutisoinnissa puhuttiin henkilövalinnoista aika tavalla enemmän kuin mistään asiakysymyksestä. Minusta tuntuu, että useimmat journalistit eivät viitsi näihin puolueiden linjanvetoihin paneutua.

Kun asiat kehystetään henkilön kautta, siitä tulee tällainen helppo tykkää – ei tykkää. Ollaan mieluummin kiinnostuneita jostain tanssimisesta kuin vaikka ilmastonmuutoksesta. Voin kysyä, viekö tällainen henkilökohtainen, yksilöön tukeutuva juttu tilaa asiakaskeiseltä aiheelta, jota toimittajat voisivat tehdä. Tämä tarkoittaa sitä, että kun puhutaan vain henkilöistä, politiikkakin kehystetään perhe- tai kaverisuhteilla, kuka tykkää ja ketkä eivät tule toimeen. Minulle on aika tavalla samantekevää, mitä Annika tykkää Sannasta tai tykkääkö ne ollenkaan. Mutta se on tärkeää, millaista politiikkaa he tekevät keskenään. ●

”
Voisi sanoa, että politiikasta on tullut yksilökeskeisyyden lisäksi enemmän tunteenomaista touhua.”

Kansanedustaja Maria Guzenina:

*Kekkonen ja
balettitossut*

”Uskon, että tämä maailma on inhimillisempi, jos me annamme ihmisille myös yksityisyyden suojan. Journalistien pitää ymmärtää, että kaikki ei ole kaupan”, sanoo kansanedustaja ja toimittaja Maria Guzenina.

Tämä valtavan laaja aihe, poliitikko ja julkisuus, on aina jollain tavalla ehkä subjektiivinen riippuen siitä, kuka sitä asiaa tarkastelee. Olen 17-vuotiaana saanut kunnian työskennellä **Timo T.A. Mikkosen** kanssa, joka oli oman aikansa legenda. Hän yritti hallita paitsi muiden julkisuuskuvaa, myös omaansa. Ehkä hänen brändinsä kertoo siitä, onnistuiko hän siinä elä-

mäntyössään vai ei. Joidenkin mielestä onnistui varmasti, jotkut toiset taas saattavat ajatella, että tuommoisenko elämän hän sitten elikin. Se on aina näkökannasta kiinni.

Kokosin tällaisen Powerpointin kuvasarjan taustalle. Ihmettelette tietysti, että minkä takia otin tuonne **Vladimir Putinin** tällaisena aikana, kun puhutaan Ukrainan sodan kauheuksista. Tämä oli siis vuonna 2017, niitä aikoja, kun maailmassa oli vielä kohtuullisen rauhallista. Toki silloinkin Venäjän liikehdintä oli jo ilmeistä, myrskyvaroituksia oli jo olemassa. Jotkut sanoivat, että tiesivät tulevan jo silloin, toisille tuli täytenä yllätyksenä. Nyt puhumme Krimin valloituksesta ja retoriikan kovenemisestä ja myös Venäjällä tapahtuneesta mediailmapiiriin kiristymisestä.

Jos menemme vielä kauemmas tuosta ajasta, muistamme **Anna Politkovskajan**. Hirvittävä kohtalo. Kun kysytään, voiko mediaa tai julkisuutta hallita, elän mieluummin maailmassa, jossa julkisuutta ei voi hallita, kuin että eletään sellaisessa maailmassa kuin esimerkiksi

Neuvostoliitossa aikoinaan ja tänä päivänä Venäjällä, jossa jokaisen tavallisen ihmisen täytyy varoa – jos ei noudata ylipäällikön käskyä, voi käydä hyvinkin köpelösti.

Tässä kuvassa Putin on käynyt kalassa Siperian Baikal-järvellä. Kuva oli aikanaan hyvin laajasti esillä globaalissa mediassa. Putinin sankarimyyttiä rakennettiin tällaisilla kuvilla. Tästähän tuli sitten myöhemmin meemejä: Putin ratsastaa milloin milläkin, liittää kotkalla tai kurkiauran kärjessä – sankari-Putin.

Pystyykö Putin hallitsemaan julkisuutta?

Nyt kysytään, pystyykö Putin hallitsemaan omaa julkista kuvaansa. Pystyy hetken masinoinnilla, hänellä oli hyvät spinnaajat. Näitä spinnaajia siellä on edelleen, kun puhutaan Ukrainan sodan spinnausyrityksistä. Kun tavallaan tätä sankaria markkinoidaan nyt maailmalle Ukrainan vapauttajana, hallitseeko Putin enää julkista kuvaansa?

Hallitseeko Putin julkista kuvaansa edes Venäjällä? Venäläiset ihmiset ajattelevat, että no niin, näin se valtion ylin pomo yrittää meitä manipuloida. Tänä päivänä he eivät enää usko, mutta he eivät uskalla myöskään asettua vastaan. Sen takia halusin ottaa tähän Putinin esimerkiksi, koska nyt kun katsotaan, keitä siellä todellakin esimerkiksi tämän kyseisen Baikal-järvelle tehdyn matkan mukana olleita olivat. Siellä olivat **Dmitri Peskov**, joka on edelleen Putinin julkisen media-kuvan ykkösmies. Ja **Sergei Shoigu**, joka tällä hetkellä selostaa julkisuudessa parhain päin, että mitä siellä tapahtuu. Ja puhutaan jopa siitä, että ehkä Putinin ja Shoigun välit eivät ole enää niin lämpimät. Liika on liikaa jopa parkkiintuneille mediaspinnaajille.

Itse asiassa vielä parempi kuva olisi ollut se, joka katsottiin journalistisesta näkökulmasta ikään kuin häpeälliseksi teoksi, kun **Mari Kiviniemi** nousi rappusia ja hänen takalistoansa kuvattiin. Mutta kun **Urho Kekkonen** kiipesi palmuun, niin Kekkonen oli sankari. Te tiedätte sen kuvan. Siinä mahtimiehen takalisto on niin selkeästi piirytynä, elettiin tietenkin toisenlaisessa Suomessa, yhtenäiskulttuurin Suomessa. Elettiin maailmassa, jossa median hallinta oli

Elän mieluummin maailmassa, jossa julkisuutta ei voi hallita, kuin sellaisessa, jossa tavallisen ihmisen täytyy varoa.”

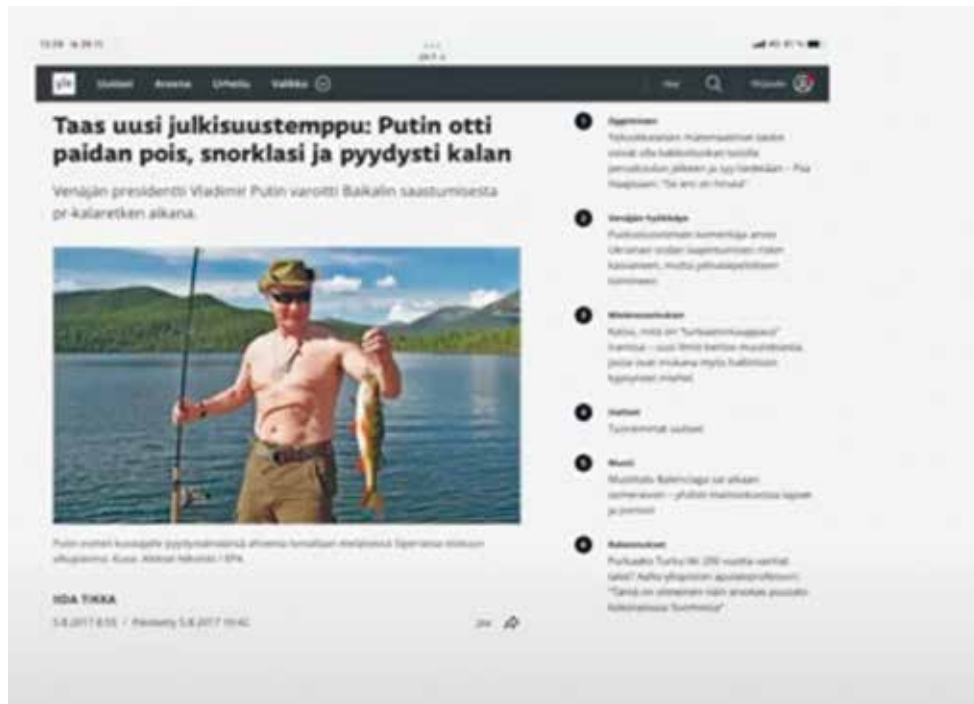
helpompaa kuin Putinilla tänä päivänä.

Kekkonen oli sankari. Kekkonen myytti eli vahvasti. Monessa pitäjässä ihmisen kotona oli Kekkonen muotokuva. Suomi eli samaa totuutta, ja pitkään elikin. Oliko Kekkonen sankari? Oli, aikamoinen suoritus, täytyy sanoa, hallita mediaa niin taitavasti. Eihän tämä ollut ainoa. Muistatteko pallotuolin? Muutama vuosi sitten oli Mäntyniemessä valokuvanäyttely ja siellä oli ihana kuva. Hänen sukulaistyttönsä oli lahjoittanut Kekkoselle balettiossuttu, ja tämä miehinen mies laitoi nämä balettiossuttu jalkaansa ja poseerasi medialle. Ja ihmiset ajattelivat, että vau!

Verkkosukat muuttuivat muutoksen symboliksi

Kenellä nyt on verkkosukkahousut jalassa? Muistatteko, kymmenen vuotta sitten, **Jutta Urpilaisen** Iltalehden jutussa? Se oli uudenvuoden juttu. Hän pukeutui vähän juhlavammin verkkosukkahousuihin, mutta aika ei ollut niihin valmis. Jutta Urpilainen sai aikamoisen taakan kantaakseen, ja häntä arvioitiin aivan eri tavalla kuin Kekosta.

Kekkonen teki aika paljon näitä kuvatempauksia. Hän nautti huomion keskipisteenä olemisesta. Hän oli oikeastaan meidän *The Original* some-tähti. Jos siihen aikaan olisi ollut some, niin ajattelkaa niitä Kekkonen somepostauksia, ja millä tavalla hän olisi valloittanut kaikkien sydämet. ▶

Koska elimme silloin yhtenäiskulttuurin Suomessa, ei ollut kuin ne harvat mediat, jotka levittivät ne kuvat ja kaikki katsoivat ne kuvat sieltä: siinä mielessä se oli vähän niin kuin some. Kekkosella oli vain vielä laajempi yleisö kuin esimerkiksi Jutta Urpilaisella.

No, Jutta sai taakan kantaakseen, pystyikö hän hallitsemaan sitä omaa julkisuuttaan? Siinä hetkessä, kun häntä lyötiin, hän joutui kantamaan aivan kohtuuttoman taakan. Hän teki valtiovainministerinä hyvää työtä. Hän oli tienraivaaja, puolueemme keulahahmo. Hän teki asioita, joita aikaisemmin ei ollut tehty, mukaan lukien puki ne verkkosukkahousut.

Verkkosukat symboliksi

Myöhemmin näistä verkkosukkahousuista tuli symboli. Niistä tuli naiseuden ja johtajuuden sekä ajan muutoksen symboli. Se, mitä Kekkonen oli tehnyt vuosikymmeniä aikaisemmin, laittanut balettitosut jalkaansa, häntä ei paheksuttu siitä, mutta Jutta Urpilaista paheksuttiin verkkosukista. Vihreät naiset ottivat verkkosukat brändikseen; ylpeydellä kantaakseen, osoittaakseen soli-

daarisuutta ja sitä, että nainenkin voi.

Olen itse ollut siellä pöydän toisella puolella aikoinaan, Yleisradiossa toimittajana, kun **Hilkka** ja **Matti Ahde** tulivat minun haastateltavikseni. Muistan, että moni ennen sitä haastattelua sanoi minulle, että nyt pistä ne kovalle, haasta niitä! Minä ajattelin, että ei se ole oikea tapa lähestyä ihmistä. Ihmistä täytyy aina lähestyä ihmisenä, ja te saitte Matin kanssa puhua rauhassa ja kertoa teidän tarinanne.

Toivon, että omalta osaltani silloin sieltä pöydän toiselta puolelta sain tuoda hipaisun inhimillisyyttä teidän maailmaanne mutta myös laajemmin yhteiskuntaan. Että me emme aina ole tuomitsemassa, koska kyllä journalisteillakin on vastuunsa siinä, millä tavalla me toista ihmistä kohtelemme, minkälaisena me saatamme hänet muiden ihmisten katseen alle. Siitä on kysymys.

Eli ne, jotka saavat pohtia oman julkisuutensa hallintaa, ovat omalla tavallaan harvoja etuoikeutettuja. Mutta se ei kuitenkaan peruste sille, että mediassa saa riepotella ihmistä miten tahansa.

Ajan saatossa mennään sykleissä. Maailma muuttuu. Nykyään some tarjoaa ihmisille alustan tuoda se oma itsensä omannäköisenä esille. Toivon, että se on myös tuonut journalismille enem-

män inhimillisyyttä. Meistä kaikista löytyy monta puolta, ei ole olemassa vain se poliitikko, joka haluaa pidättäytyä joissakin tietyissä teemoissa. Ei sekään ole oikein, koska me olemme kaikki ihmisiä, ja meidän pitää pystyä arvioimaan toinen toisiamme ihmisinä, myös poliitikon.

Jossain vaiheessa käytiin keskustelua siitä, oliko se oikein, että meidän tasavallan nykyinen presidentti, **Sauli Niinistö**, niin pitkään salasi suhteensa **Jenni Haukioon**. Jotkut jopa pitivät paheksuttavana, kuinka hän tämän asian salasi.

Jopa presidentillä on oikeus yksityisyyteensä. Jossain menee raja. Mutta jos haluaa jakaa jotain iloista elämässään, valintoja pitää kunnioittaa. Myöhemmin Niinistö ja Haukio menivät naimisiin, heille tuli Lennu-koira, he saivat lapsen. Lennu-koira oli julkisuudessa, jälkikasvu ei.

Kaikki ei ole kaupan journalismissakaan

Minä uskon, että tämä maailma on inhimillisempi, lempeämpi, jos me annamme ihmisille myös suojan. Jos journalistit ymmärtävät, että kaikki ei

Julkisuusvalintoja täytyy kunnioittaa. Niinistöjen Lennu-koira oli julkisuudessa, mutta jälkikasvu ei ole.”

ole kaupan. Koska tässä maailmassa riittää kirjoitettavaa ilman, että täytyy vaania jonkun kotiportin takana ja vaatia sitä Hilkan mainitsemaa vaatekaappia avoimeksi.

Rupesin miettimään kukkakauppias Kerttua. Kerttu on siellä kylillä, pohjoisempana Suomessa, erittäin tunnettu hahmo. Hän on erittäin hyvä kukkakauppias ja tietää kaiken kaikkiaan asioista. Eräs puolue keksi pyytää Kerttua kunnallisvaaliehdokkaaksi. Kerttu sanoi, että voihan hän lähteä, muutenkin tykkää ihmisten kanssa keskustella, ja oman kylän asiat kiinnostavat. No Kerttuhan sai äänivyöryn.

Sitten kysyttiin, lähtisikö Kerttu eduskuntavaaleihin ehdolle. Kerttu mietti, että onhan tässä kukkakauppaa pyöritetty jo kohta kaksikymmentä, ja kuntapolitiikkakin on ihan kivaa. Hän tulee valituksi Arkadianmäelle.

Eräänä iltana Kerttu lähtee Mummotunneliin. Juo muutaman liikaa, hoipertelee. Seiskan toimittaja äkkää: eikö tuo ole se Kerttu? Muistaako kukaan Kertun sukunimeä – ei, mutta kyllä hän

kansanedustaja on. Kertusta otetaan kuva, ja vielä pussailemassa Espan puistossa, nojaamassa puuhun. Ja Kerttu saa kasvonsa Seiskan kanteen.

Kyliltä alkaa tulla viestejä: Kerttu, sinä petit meidät! Menit sinne vain kannäämään, Suurelle Kirkolle. Kerttu rupeaa saamaan vihapostia, koska sattuu olemaan konservatiivisen kylän kukkakauppias; Kerttu tuntee kaikki ja kaikki tuntevat Kertun. Ja olihan Kertulla vielä mieskin siellä kotipuolella.

Siihen loppui Kertun ura. Pieni tähdenlento, mutta vaatii sisua ja vaatii kestävyyttä tehdä sen, minkä esimerkiksi **Matti Vanhanen** on tehnyt, minkä Matti Ahde teki, minkä Hilikka on tehnyt, minkä Jutta on tehnyt, ja minkä esimerkiksi tällä hetkellä **Sanna Marin** tekee. Siinä valtavassa paineessa pitää mennä eteenpäin, tehdä työnsä, olla välittämättä siitä, että välillä rapa roiskuu. Nimitäin parempi on elää sellaisessa Suomessa, jossa välillä siellä mediassa rapa roiskuu, mutta ainakin meillä on vapaa lehdistö, ja se turvaa, että demokratia toimii. ●

KUVA: ARTO JOKELA

Foorumin yleisöä kuuntelemassa.

”

Ainakin meillä on vapaa lehdistö, ja se turvaa, että demokratia toimii.”

Palkansaajat mediassa – uhreja vai sankareita?

• *Teksti: Risto Paananen*

*Mediakeskustelun pane-
listit: Petri Vanhala (oik.),
Tuuli Aitchison ja Mari
Tuohiniemi. Taustalla
juontajat Arto Jokela ja
Auli Kivenmaa.*

Palkansaajaliikkeen suhde mediaan on aina ollut vaikea.

Mutta miten media oikeastaan kohtelee palkansaajia?

**Tätä pohdittiin SSSL:n keskustelutilaisuudessa
heinäkuussa Valkeakoskella.**

Palkansaajien ja median suhdetta puitiin Valkeakosken Työväen Musiikkitapahtuman yhteydessä järjestetyssä paneelikeskustelussa. Panelisteiksi oli kutsuttu Valkeakosken Sanomien päätoimittaja **Mari Tuohiniemi**, Hesburger-aktivistina tunnetuksi tullut **Tuuli Aitchison** sekä Paperiliiton puheenjohtaja **Petri Vanhala**.

Tuohiniemelle ja Vanhalalle media-asiat ovat työn puolesta tuttuja, kun taas Aitchison nousi julkisuuteen kohua herättäneistä uutisista, jotka kertoivat Hesburger-ketjun keinoista työoloista. Keskustelu oli alkanut sosiaalisessa mediassa anonyymillä Jodel-kanavalla, mutta Iltalehti nosti teeman suuren yleisön tietoisuuteen, kun purilaisketjussa tuolloin työskennellyt Aitchison tuli omalla nimellään ja kasvoillaan julkisuuteen.

”Pintapuolista käsittelyä”

Keskustelutilaisuuden juontajat, AKT-lehden päätoimittaja **Arto Jokela** ja PAMin viestintäasiantuntija **Auli Kivenmaa**, olivat valmistelleet joukon teesejä, joita panelistien piti kommentoida. Ensimmäinen niistä kuului näin:

”Journalistinen media rakastaa nuoria, kaltoinkohdeltuja työntekijöitä, jotka nousevat barrikaadeille puolustamaan oikeuksiaan.”

Päätoimittaja Mari Tuohiniemi oli väitteen kanssa samaa mieltä.

”Lukijat pitävät tällaisista tarinoista, joissa nousee puolustamaan omia oikeuksia”, hän perusteli.

Tuuli Aitchison yhtyi Tuohiniemen näkemykseen vain osittain.

”Media rakastaa kyllä kaltoin kohdeltuja nuoria siihen saakka, kunnes pitäisi tutkia, miksi

nuoret voivat huonosti työpaikoilla”, hän arvosteli.

”Tehdään henkilökuvia ja kirjoitetaan tarinoita, mutta sitten kun pitäisi ryhtyä tutkimaan, työpaikkojen ongelmia, käsittely on hyvin pintapuolista”, Aitchison kuvaili.

Liittojohtaja Petri Vanhalan mukaan ikävät tapaukset, jotka nousevat julkisuuteen, ovat vain jäävuoren huippu. Myös päätoimittaja Mari Tuohiniemi uskoi, että nuorten huono kohtelu työelämässä on niin tavallista, että se ei aina ylitä uutiskynnystä.

Some nostaa ja media työstää

Toisen, samaan aiheeseen liittyneen väittämän mukaan *sosiaalinen media on nuorille ainoa tapa saada äänensä kuuluviin silloin, kun heitä kohdellaan kaltoin*. Suurta somehuomiota päivityksillään keränneen Aitchisonin mielestä asia on juu-

Lukijat pitävät tällaisista tarinoista, joissa nousee puolustamaan omia oikeuksia”

- Mari Tuohiniemi

ri näin.

”Some on nuorille usein ainoa tapa saada asioita julkisuuteen. Se on todella matalan kynnyksen media, jonne kuka tahansa voi postata mitä tahansa.”

Paperiliiton Vanhala ei väittänyt vastaan, sillä hänen mielestään asetelma on aivan luonnollinen. ”Sosiaalinen media on nuorille jokapäiväistä, se on heidän kanavansa. Sitä kautta he ajavat asioitaan.”

Päätoimittaja Tuohiniemi muistutti, että mediaa tarvitaan myös silloin, kun jokin epäkohta on noussut somen kautta yleisön tietoisuuteen.

”Esimerkiksi Hesburger-keissi nousi kunnolla yleisön tietoisuuteen vasta sitten, kun Iltalehti ja muut valtamediat tarttuivat siihen. Vasta silloin nuorten ääni tuli isosti kuuluville”, hän muistutti.

”Jokapäiväinen työ ei kiinnosta”

Entä sitten ay-liike ja media? Juontajien teesin mukaan *journalistista mediaa ei kiinnosta ay-liike tai ay-aktiivit näiden toimiessa työntekijöiden oi-*

”
Ammattiyhdistysliikkeen jokapäiväinen työ ei mediaa kiinnosta.”
- Petri Vanhala

keuksien puolesta.

Tämä aihe oli ymmärrettävästi Petri Vanhalan sydäntä lähellä.

”Työmarkkina-asiat tulevat esille neuvottelukierroksella, mutta ay-liikkeen jokapäiväinen työ ei mediaa kiinnosta”, liittopuheenjohtaja arvosteli.

Hän myönsi, että työmarkkina-aiheet eivät välttämättä kiinnosta myöskään suurta yleisöä.

”Ay-liikkeelle oman sanoman läpi saaminen ►

mediassa on tietenkin valtavan tärkeää”, Vanhala korosti.

Mari Tuohiniemi myötäili Vanhalan kantaa tässä kysymyksessä.

”Mediaa kiinnosta kaikki mitä maailmassa tapahtuu, mutta samalla on tehtävä valintaa siitä, mihin resurssit riittävät. Asiat nousevat yleiseen keskusteluun usein konfliktien kautta.”

Monimutkainen ay-kieli

Osaako ammattiyhdistysliike sitten puhua sekä tavalliselle ihmiselle että medialle?

”Ainakin paikallistasolla ay-liike osaa puhua paikallismedialle oikein hyvin. Lehdessämme työmarkkina-asioita käsitellään säännöllisesti”, vastasi päätoimittaja Mari Tuohiniemi.

Tuuli Aitchison penäsi ammattiyhdistysliikkeeltä itsetutkiskelua.

”Ay-liike ei tavoita nuoria, marginaalisessa asemassa olevia ihmisiä. Työpaikalla olen havainnut, että monen on hyvin vaikea ymmärtää esimerkiksi työsopimuslakia. Tekstit on muotoiltu hyvin vaikeasti.”

Petri Vanhala myönsi arvostelun osuvan maa-
liin ainakin osittain.

”Ammattiyhdistysliike ei tavoita nuoria. Vies-
tintäihmiset aina muistuttavat minulle, että sinun
pitää puhua siitä, mistä on oikeasti kysymys. Mei-
dän puoleltamme tulee jargonia aika helposti.”

”Sitä luulee, että kaikki ymmärtävät perusasiat.
Mutta otetaan esimerkiksi yleissitovuus. Moni ei
tiedä mitä se tarkoittaa. Minun kieleni on erilais-
ta kuin nuorten”, Vanhala myönsi.

Tasapuolisesti työtaisteluista?

Juontajat haastoivat panelisteja kertomaan kan-
tansa väitteeseen, jonka mukaan *media kohtelee
tasapuolisesti työnantajia ja työntekijöitä*. Teesin
mukaan näin tapahtui myös Paperiliiton ja
UPM:n keväällä käydyssä työtaistelussa.

Päätoimittaja Tuohiniemi arvioi journalistisen
kokemuksensa perusteella, että ainakin pyrkimys
on ollut toimia tasapuolisesti.

”Media pyrkii parhaansa mukaan kohtelemaan
kaikkia tahoja tasapuolisesti. Aina annetaan mo-

lemmille osapuolille kommentoimisen mahdol-
lisuus, mutta toinen asia on, halutaanko kom-
mentoida.”

Aitchison halusi haastaa koko tasapuolisuuden
käsitteen.

”Onko se tasapuolista, että painotetaan yhtä
paljon molempia osapuolia, jos valta-asetat ovat
hyvin erilaiset?”

Hän mainitsi esimerkkinä Hesburgerin perus-
tajan **Heikki Salmelan** ja hänen yrityksensä
työntekijöiden erilaiset lähtökohdat.

”Salmelalla on paljon enemmän rahaa ja sosi-
aalista pääomaa kuin yhdelläkään työntekijällä.
Työntekijät kuitenkin tietävät paremmin, millais-
ta se työnteko oikeasti on”, Aitchison sanoi.

Tuohiniemi vierasti ajatusta, että median pitäisi
jutuillaan ryhtyä muokkaamaan yhteiskunnal-
lista järjestystä. Hänen mielestään tiedotusväli-
neiden tehtävänä on välittää faktoja eikä pyrkiä
ajamaan tavoitteita.

Omaa kantaa on jaksettava toistaa

Myös Petri Vanhala katsoi, että työntekijät ovat
julkisuuskilvassa lähtökohtaisesti huonommassa
asemassa kuin työnantajat. Hänen kokemuksensa
mukaan medioilla on kuitenkin suuria eroja.

”On niitä, jotka kuuntelevat molempia osa-
puolia. Toisaalta on tosi paljon sitäkin, että ha-

”

**Työpaikalla olen
havainnut, että monen
on hyvin vaikea ym-
märtää esimerkiksi
työsopimuslakia.”**

- Tuuli Aitchison

lutaan voimakkaasti vai-
kuttaa lopputulokseen.
Neuvottelijan on pidettävä
pää kylmänä.”

”UPM:n taannoisen työrii-
dan tapauksessa meillä oli ihan
hirveä työ saada lehtiin sanomaamme
läpi. Piti tavata toimittajia tosi ahkerasti ja selittää
heille, mistä on kysymys”, liittojohtaja muisteli.

Hän uskoo Paperiliiton vaivannäön tuotta-
neen myös tulosta.

”Helsingin Sanomien pääkirjoituksista
oli nähtävissä, miten saimme vähitellen
muutosta aikaan.”

Vanhala arvosteli tiedotusvälineitä sii-
tä, että niiden mielenkiinto työmarkki-
na-asioista ei ulotu valtakunnallisia työ-
riitoja syvemmälle.

”Tosi kova vaatimus journalisteille on
jo se, että he ymmärtäisivät, mitä tarkoittaa
paikallinen sopiminen. Sitä puhutaan pal-
jon, mutta harva ymmärtää.”

Vanhala muistutti, että vähäisestä julkisesta
mielenkiinnosta huolimatta paikallisia sopimuk-
sia tehdään paljon.

”Meidän neuvotteluistamme 80 prosenttia hoi-
detaan paikallisesti. Mutta muistaako joku medi-
an kirjoittaneen yrityksistä, joissa tehtiin paikal-
linen sopimus? Kaikki keskittyivät taisteluun.” ▶

Päätoimittaja Tuohiniemi myönsi Vanhalan näkemyksen ainakin osittain oikeaksi.

”Jos sopimuskenttä kovin pirstaloituu, en usko, että etenään pienet mediat pystyisivät sitä kunnonla seuraamaan.”

Aitchison patisti tiedotusvälineitä toimimaan myös valistajina.

”Media toimii vastavuoroisessa keskustelussa yhteiskunnan kanssa. Jos media ottaa esille paikallisia sopimuksia, niistä myös puhutaan enemmän”, hän uskoi.

Suomessa korkealaatuista journalismia

Ainakin yhdestä juontajien esittämästä teesistä keskustelijat olivat yhtä mieltä. Teesi kuului näin:

”Suomessa on korkeatasoinen journalistinen media ja se on hyvä asia.”

Tuuli Aitchison näki asetelmassa kuitenkin objektiivisuusharhan.

”Täysi objektiivisuus on mahdotonta. Raha vaikuttaa siihen, mitä kerrotaan, kuka kertoo ja miten. Media ylläpitää voimassa olevaa valtarakennetta”, hän väitti.

Petri Vanhalan mielestä suomalainen journalismi on kansainvälisesti vertaillen korkealaatuista.

”Myös sosiaalista mediaa johtavat isot yritykset”, hän muistutti somessa menestyneelle Aitchisonille.

Päätoimittaja Tuohiniemen mielestä hänen omassa lehdessään, Valkeakosken Sanomissa, on varsin hyvä työmarkkina-asioiden tuntemus. Tämä heijastaa sitä, että perinteisessä paperiteollisuuden kaupungissa työelämään liittyvät kysymykset ovat lukijoille tärkeitä.

”Paikalliset journalistit tuntevat tämän maailman hyvin. Täällä on vahva ammattiliitto ja järjestäytymisaste aste varsin korkea.”

Aitchison puolestaan uskoo, että työmarkkina-asiat ovat liian monimutkaisia, jotta yleistoimittajat kykenisivät niistä raportoimaan.

”Ei voi olettaa, että kuka tahansa journalisti pystyy kertomaan asiasta, joka vaatii paljon taustatyötä. Minusta medialla on aika heikko työmarkkina-asioiden tuntemus.”

Petri Vanhalan havaintojen mukaan viestimis-

Viestintävälineissä on entistä vähemmän työmarkkinamaailmaan perehtyneitä journalisteja.”

- Petri Vanhala

sä on entistä vähemmän työmarkkinamaailmaan perehtyneitä journalisteja.

”Toimituksissa on vähennetty väkeä hirveän paljon, eikä heillä ole enää aikaa perehtyä substanssiin. Toimittajan pitäisi perehtyä asioihin koko sopimuskauden aikana, eikä vasta sitten kun navetta palaa. Enää tähän ei riitä aikaa.”

Vanhala muisteli mennyttä aikaa, jolloin esimerkiksi Helsingin Sanomilla oli erityinen metsäteollisuuteen perehtynyt toimittaja, johon liitolla oli hyvät yhteydet.

”Nyt ollaan pääasiassa yleistoimittajia. Ja nopeus on tärkeää. Kun jokin asia menee julkisuudessa läpi, suurin osa muista medioista kopioi sen.”

Vaikka myönteinen julkisuus on ay-liikkeelle tärkeää, Petri Vanhala varoittaa työmarkkina-päättäjiä myötäilemästä mediaa.

”Älä anna yleisen mielipiteen vaikuttua loppuratkaisuun. Liittojen on ajettava asioita niin, että kenttä sen hyväksyy”, hän linjasi. ●

Mustemaalaripalkinto Reijo Hämäläiselle

SSSL:n liittokokouksen yhteydessä 26. marraskuuta 2022 julkistettiin Mustemaalaripalkinnon saaja. Tämä tunnustus merkittävästä journalistisesta elämäntyöstä jaetaan joka toinen vuosi. Palkinnon sai kotkalainen toimittaja **Reijo Hämäläinen**. Hän on ollut liiton jäsen vuodesta 1977 asti.

Reka Hämäläisen, 67, journalistinen ura alkoi 1976, jolloin hänestä tuli Eteenpäin-lehden kesätoimittaja Kotkassa. Työ vakinaistui lehden uutistoimittajana 1979. Reka on työskennellyt myös Ylioppilaslehdessä ja päätoimittajana Teollisuustoimihenkilöiden liiton Teto-lehdessä. Vuonna 2000 hän palasi Kotkaan Eteenpäin-lehden päätoimittajaksi. Pesti jatkui vuoteen 2011 saakka.

Reka on toiminut myös kirjailijana. Pääteos Työväenlehden arktinen taival kuvaa sosialidemokraattisten aluelehtien vaiheita. Hiljattain ilmestyi Kreikan historiaan syventyvä Alistettu

Ateena (Reuna House 2002). Kirjahankkeita on tälläkin hetkellä vireillä. Reka on myös aktiivinen some-toimija ja tehnyt tunnetuksi varsinkin kreikkalaista kulttuuria.

Mustemaalaripalkinto on jaettu Kansan Sivistysrahaston kautta vuodesta 2008. Ensimmäiseksi sen sai porilaisen Uusi Aika -lehden pitkäaikainen työmarkkinatoimittaja **Pentti Välimaa**. Sen jälkeen palkinto on myönnetty 2010 Puuliiton Särmä-lehden pitkäaikaiselle päätoimittajalle **Annakati Mattilalle**, vuonna 2012 Metalliliiton Ahjo-lehden päätoimittajalle **Heikki Piskoselle**, vuonna 2014 Yleisradiossa politiikan toimittajana elämäntyönsä tehneelle **Hilppa Kimpanpäälle**, vuonna 2016 Kansan Lehdessä, Turun Päivälehdessä ja Uutispäivä Demarissa toimittajana uurastaneelle **Timo Vainiolle**, vuonna 2018 Yleisradion pitkäaikaiselle politiikan toimittajalle **Pentti Lumpeelle** sekä vuonna 2020 työmarkkinakonkari **Tuomo Liljalle**. ●

Viljandin ritarilinnan raunioilla.

KUVAT: JUKKA HALONEN

Kesäretki Viljandiin

Liitto on perinteisesti järjestänyt vuosittain kesäisen matkan Baltiaan. Viime kesänä näillä suosituilla retkillä nautittiin Viljandin maisemista.

Jäsenmatka käynnistyi kesäkuun viimeisenä päivänä, ja nyt suuntana oli eteläinen Viro. Määränpäässä Viljandissa riitti katsottavaa pariksi päiväksi. Majoittumisen jälkeen käytiin kieroksella Kondasen keskuksessa. Vanhaan pappilarakennukseen avattiin vuonna 2003 pääasiassa naivistisen ja outsider-taiteiden parissa toimiva taidekeskus. Paul Kondas on Viron tunnetuin naivisti.

Seuraava matkapäivä aloitettiin tutustumalla Viljandin liiviläisen ritarilinnan alueeseen. Entisen virolaisten linnan paikalle alkoi kohota kivilinna vuona 1224, ja se sai lopullisen muotonsa 1500-luvun alkuun mennessä. Joskus se oli huomattavimpia linnoja Viron ja Latvian alueella, mutta jäljellä Ruotsin, Puolan ja Venäjän välisten sotien vuoksi on vain muutama kiviseinä pystyssä.

Lounaan jälkeen vuorossa oli Heimtalin kotiseutumuseo entisen kyläkoulun luonnonki-

vistä rakennetussa talossa. Siellä nähtiin kattava kokoelma paikallisia käsityötuotteita, entisaikojen taloustarvikkeita, ja oli jäljellä luokkahuoneen sisustus sadan vuoden takaa. Tapasimme myös museon perustajan, tekstiilitaiteilija **Anu Raudin**. Hänet tunnetaan erityisesti seinäteksteleistään. ▶

Ostoksilla Mulgi Savikodassa. Tarjolla on uniikkia keraamista käsityötä. Suosittu matkamuisto on mm. "Onnen nappi.

Kolmantena matkapäivänä Viljandista lähdettiin etelään, kohti Valgamaata. Ensimmäinen pysähdys oli keramiikkapaja Mulgi Savikodassa Loodissa. Sieltä jatkettiin Võrtsjärven rantaan, piipahtaen Tarvastun sataman lintutornissa.

Valgamaalla ensimmäinen tutustumiskohde oli Tõrvan kaupungissa, jonka keskustorilta löytyi hiekasta taiteiluja, ukrainalaisia tukevia patsoja. Helteinen päivä sai matkaseurueen vilvoittelemaan Riiskan järvessä. Päivän päätepiste oli Viron ja Latvian rajakaupungissa Valgassa (Valkassa).

Paluupäivän kohokohta oli Olustveren kartano, jossa sattui olemaan myös ratsastuskilpailut. Sen jälkeen olikin jäljellä enää kotiinpaluu.

Baltian matkoilla on saatu nauttia matkaopas Anne Kurepalun ainutlaatuisen tietorikkaista kertomuksista niin historian kuin kulttuurin sarjalta. Anne on mukana myös tämän vuoden 2023 jäsenmatkalla. ●

Matkaopas Anne Kurepalun (vas.ylh.) kertomukset ovat viihdyttävää asiantuntevia.

Matkanjohtaja Reka Hämäläinen (alh. oik.) virvoitteli muiden mukana Riiskan järvessä. Eivätkä kattohaikarat (vas. alh.) jääneet bongaamatta täälläkään reissulla.

Matkalaiset Valgamaan Tõrvassa, taustalla Ukrainan sotaa kuvaava hiekkateos.

SSSL

Toimintasuunnitelma 2023–2024

■ Yleistä

Suomen Sosialidemokraattisen Sanomalehtimiesliiton tavoitteena on koota sosialidemokraattisia arvoja kannattavat, lehdissä ja sähköisissä viestintävälineissä työskentelevät sekä viestinnän palveluksessa vastaavanlaisissa tehtävissä työskentelevät henkilöt piiriinsä. Liiton rekrytointin luonnollinen painopiste on nuorissa.

Liitto toimii jäsentensä yhdyssiteenä, järjestäen erilaisia tapahtumia, sekä osallistuen aktiivisesti viestintäpoliittiseen keskusteluun.

Koronakriisi on toivottavasti voitettu tulevala liittokokouksenaikana. Kautta varjostaa Ukrainan sota, joka vähintäänkin yhtä toivottavasti päättyy pian. Molemmat seikat vaikuttavat Suomen talouteen, ja luvassa voi olla ankaria vuosia.

Liittokokouksenaikana tullaan käymään eduskuntavaalit 2023 ja presidentinvaalit 2024. Nämä merkkipaalat näkyvät myös liiton toiminnassa.

Tulevalla toimikaudella vahvistetaan ensisijaisesti nykyisiä toimintamuotoja.

■ Tapahtumat

Liitto järjestää vuosittain vähintään kaksi teemotettua jäsentilaisuutta sekä yhden jäsenmatkan. Vuonna 2023 jäsenmatka suuntautuu Etelä-Vieroon ja Itä-Latviaan 7.-10. kesäkuuta. Jäsentilaisuuksien aiheet käsittelevät viestintää sekä yhteiskunnallisia ja poliittisia ajankohtaisaiheita. Valkeakosken musiikkitapahtuman yhteydessä järjestetään jatkossakin kesäfoorumi, vuoden loppuun ajoitetaan toinen avoin foorumi.

Tulevalla toimikaudella jäsentilaisuuksien se-

kä hallituksen kokousten osalta hyödynnetään yhä laajemmin etäosallistumisen mahdollisuuksia. Aivan uutena toimintamuotona edellisellä toimikaudella tulleet Liittolivet vakiinnuttavat paikkansa, ja niitä järjestetään 4-6 vuodessa.

Liiton näkyvyyttä erilaisissa työväenliikkeen tapahtumissa pyritään entisestään lisäämään. Omien tapahtumien markkinointiin panostetaan entistä enemmän.

■ Tiedotus

Liitto julkaisee journalistisesti korkeatasoista Mustemaalari-vuosikirjaa, joka julkaistaan myös nettisivuilla. Mustemaalariä pyritään levittämään myös potentiaalisille tuleville jäsenille.

Uudistettujen nettisivujen roolia kasvatetaan. Tavoitteena ovat entistä näyttävämmät sivut, jotka kertovat liiton toiminnasta ja historiasta. Yhteistyötä tehdään Websteri Media Oy:n kanssa.

SSSL:n omassa jäsentiedotuksessa pyritään hyödyntämään sähköistä viestintää mahdollisimman paljon. Sen vuoksi pääosa jäsenkirjeistä lähetetään sähköpostilla. Perinteistä postia joudutaan käyttämään jäsenkortin vuositarrojen ja Mustemaalarin lähettämiseen sekä silloin, kun jäsenelle ei ole sähköpostiosoitetta.

Lisäksi viestinnässä hyödynnetään SSSL:n verkkosivuja sekä facebook-ryhmää, joita pyritään kehittämään korkeatasoisiksi journalistisen keskustelun alustoiksi.

■ Jäsenasiat

Mahdollisuudet saada uusia jäsenetuja käytön kartoitetaan, jotta liitto pysyisi houkuttelevana ja kiinnostavana kohteena edistykselli-

sille journalisteille. Yksi tällainen mahdollisuus on Työväen Sivustysliiton järjestämisen koulutusten tarjoaminen jäsenten ulottuville entistä tehokkaammin. Toinen mahdollinen on erityisen lomastipendijärjestelmän luominen. Liiton omistaman lomaviikon käyttöoikeus Holiday Club Tampereen kylpylässä arvotaan vuosittain kesäkuussa.

Kansan Sivustysrahaston alaisuudessa toimivasta SSSL:n opintorahastosta myönnetään apurahoja ammatilliseen ja yleissivistävään opiskeluun sekä opintomatkoihin. Vuoden 2024 liittokokouksessa luovutetaan Mustemaalari-palkinto, joka myönnetään journalistisesta

elämäntyöstä.

Liiton 2022 hankkiman Palojoen kiinteistön käyttömahdollisuuksia tutkitaan. Lähinnä kyse on mahdollisen laavun rakentamisesta – tontti on ostettu hiilineluksi, joten kiinteitä rakennuksia ei ole tarkoituskaan tehdä.

■ Liittohallitus

SSSL:n toimintaa johtaa liittohallitus, joka nimeää itselleen työvaliokunnan. Liittohallitus kokoontuu kerran kuukaudessa kesä- ja vuodenvaihdetaukoa lukuun ottamatta. Työvaliokunta kokoontuu tarvittaessa. ●

Katsohan Liittolivet!

Vuonna 2021 aloitettiin SSSL:n facebookin jäsenryhmässä suorat liittolive-lähetykset. Huippuvieraat avaavat niissä politiikan taustoja ja vastaavat liiton jäsenten kysymyksiin. Seuraa liiton omaa fb-ryhmää, jossa uusista vieraista ilmoitellaan.

Liiton jäsenryhmä löytyy facebookista nimellä SSSL, ja siihen pääsevät vain jäsenet. Jos et ole vielä liittynyt ryhmään, jäsenyyttä kannattaa pyytää hetimiten.

pau

**Ammattiliitto
= arvovalinta**

Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU
@PAU_liitto www.pau.fi

Liitossa meillä on
voimaa!

SUOMEN ELINTARVIKETYÖLÄISTEN LIITTO

**Suomen Sosialidemokraattinen
Sanomalehtimiesliitto SSSL ry**

PL 373, 00531 Helsinki

sslliitto@gmail.com

www.sssl.fi

TYÖVÄEN ARKISTO

Sörnäisten rantatie 25, 00500 Helsinki
Puh. 040-455 6972
sähköp. info@tyark.fi

www.tyark.fi

Europarlamentaarikot
MIAPETRA KUMPULA-NATRI JA EERO HEINÄLUOMA

**Työtä työväenliikkeen eteen
Euroopassa ympäri vuoden.**

Pidetään yhteyttä:
@miapetrakumpula & @heinaluoma
@miapetrakumpula & @eeroheinaluoma

Tilaa uutiskirjeet kotisivuiltamme: miapetra.fi - eeroheinaluoma.fi

SSSL:n hallitus 2023-2024

Puheenjohtaja

Jukka Halonen
jukka.halonen@mediataju.fi

Varapuheenjohtaja

Leila Vasama
leila.vasama@sdp.fi

Varsinaiset jäsenet

Arto Jokela
Maarit Hirvensalo
Reijo Hämäläinen
Veera Hämäläinen
Hannu Taavitsainen
Hannu Tuovinen
Helena Laukko
Tuomo Lilja

Varajäsenet

Auli Kivenmaa
Riitta Salasto
Aleksi Rainos
Jaakko Ojanne
Mikko Karlsson

Liiton sihteeri

Mirva Wiik
[sslliitto\(at\)gmail.com](mailto:sslliitto(at)gmail.com)
040-5131889

Lomalle Tampereelle

SSSL:lla on Holiday Club Tampereen kylpylässä käytössään viikko 46 eli yksi lomaviikko vuodessa. 105 neliön suuruisessa huoneistossa on kaksi makuuhuonetta ja kuusi vuodepaikkaa.

Loma-asunnon käyttöoikeuden arvontaan on ilmoitettavaksi osoitteella sslliitto@gmail.com toukokuun loppuun mennessä. Käyttöoikeus arvotaan kesäkuun loppuun mennessä. *

Loma-asunnon käyttöönsä saavan on maksettava liiton määräämä 450 euron vastike viimeistään kuu-kautta ennen lomaviikon alkua. Lomaviikko alkaa perjantaina 10.11.2022 ja päättyy perjantaina 17.10.2022.

* Arvontaan voi osallistua vain sellainen jäsen, jolla ei ole jäsenmaksurästejä ja joka ei ole edellisen kolmen vuoden aikana voittanut viikon käyttöoikeutta.

TYÖTÄ

TOISTEMME

PUOLESTA

SAK

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
020 774 000 • sak@sak.fi • www.sak.fi

AKT:n jäsenenä
sinulla on takanasi

kokemusta
neuvottelutaitoa
joukkovoimaa

Vieraile akt.fi/liity

AKT **Tekoja!**

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry
09 613 110 | akt.fi | aktlehti.fi

PAM
Palvelusien
ammattiliitto

puheenjohtaja
Annika Rönni-Sällinen
050 378 0270

viestintäjohtaja
Timo Piironen
050 360 5669

viestinnän asiantuntija
Auli Kivenmaa
040 592 8981

viestintäpäällikkö
Minttu Sallinen
050 336 3410

kommunikationsexpert
Hildur Boldt
044 733 1973

www.pam.fi

**Sopii
mulle.**

teollisuusliitto.fi

**Teollisuus
liitto**

SDP

**SINUN
PUOLELLASI**

ÄÄNESTÄ. VAIKUTA.

Apulaiskaupunginjohtaja Nasima Razmyar puhumassa SSSL:n ympäristöfoorumissa 2019.

Foorumit löydät myös netistä

SSSL aloitti avoimien foorumien sarjan vuonna 2016. Ensimmäisessä *”Uusi aalto”* -foorumissa puhuttiin sosialidemokratian tulevaisuudesta. Alustajina tuolloin olivat SDP:n ensimmäisen kauden kansanedustajat **Sanna Marin**, **Nasima Razmyar** ja **Timo Harakka**, sekä politiikan tutkija **Rauli Mickelsson**.

Vuonna 2017 liitto täytti 110 vuotta, ja juhlafoorumien aiheena oli *”Manu ja media”*. Presidentti Mauno Koiviston suhdetta mediaan avasivat Jyrki Vesikansa, **Seppo Heikki Salonen**, **Risto Uimonen** ja **Unto Hämäläinen**.

Vuonna 2019 oli sosialidemokraattien luontosuhteen vuoro. *”Luonnollisesti SDP”* -foorumissa. Tuolloin olivat äänessä työministeri Timo Harakka, apulaispormestari Nasima Razmyar, eduskunta-

ryhmän puheenjohtaja **Antti Lindtman** sekä ministeri **Matti Ahde**.

Aina ajankohtainen sananvapaus oli vuoden 2020 aiheena. *”Vapaus sanoa – vastuu sanoa”* -foorumissa alustivat Timo Harakka nyt liikenneministerin roolissa, Julkisen sanan neuvoston puheenjohtaja **Eero Hyvönen** sekä toimittaja **Johanna Vehkoo**.

Vuoden 2022 foorumissa perehdyttiin vaikuttajaviestintään otsikolla *”Lobbaus – viestintääkö?”*. Alustajina olivat ministeri **Liisa Jaakonsaari**, **Esa Suominen** Rud-Pederseniltä, tutkija **Mona Mannevu** ja toimittaja, teatteriohjaaja **Susanna Kuparinen**.

Neljä näistä foorumeista taltiointiin ja ne löytyvät keskusteluosioineen liiton nettisivuilta ssss.fi.